

Aydemir den Kalan ...

OKTAY AKBAL

**Evet
Hayır**

«Ölümden Sonra Ölmek» başlıklı yazım üzerine Şevket Süreyya Aydemir'in eşi Leman Aydemir'le oğulları Ertuğrul ve Selçuk Aydemir'den aşağıdaki mektubu aldım;

«Cumhuriyet Gazetesinin 8.11.1976 tarihli nüshasında «Evet — Hayır» sütununda yayınlanan makalenizi okuduk. Önce, rahmetli babamız Şevket Süreyya Aydemir için, gösterdiğiniz ilgi ve hassasiyete teşekkür ederiz.

Makalenizde belirttiğiniz hususlarda hakikat payı olmakla beraber, çok önemli bazı konuların da aydınlatılmasında yarar görüyoruz. Gerçi, rahmetli babamızın rahatsız bulunan büyük oğlu ve ağabeyimiz O. A. ile onun zaafından yararlanan etrafındaki bir takım kimseler tarafından, Umurbey'deki evine büyük ölçüde zarar verilmiş ve bundan bilabare haberimiz olmuştu. Ancak kendisinin manevi değeri yüksek eşyaları ile tüm kitaplığı ve dosyaları, not ve hatıraları, muhafaza ettiği ve yararlandığı belgeler ve nihayet şahsi eşyası bir zarar görmemiştir.

Zira babamız hayatta iken, bahsi geçen kitaplığını ve eşyalarını, 1938 yılından beri oturmakta olduğu Ankara Bahçelievler'deki evinde muhafaza etmiştir. Bir ara yaz aylarında gittiği ve çok sevdiği Umurbey'e çalışmak için kitap ve dosyalarının küçük bir kısmını götürmüş ise de, sağlık durumu nedeniyle daha hayatta iken bunları bizzat Bahçelievler'e geri getirmiştir. Ölümünden sonra da bizler Umurbey'deki evinde bulunan bu çeşit eşyayı Bahçelievler'dekilerin yanına taşımış bulunmaktayız. Bu bakımdan, gerek okurlarımızın, gerek yazar Şevket Süreyya Aydemir'i seven ve okuyan muhterem kişilerin bilmesinde yarar gördüğümüz aşağıdaki hususların açıklanmasında fayda bulunmaktadır.

1 — Babamızın çalışma daireesi olarak kullandığı Bahçelievler'deki kat muhafaza edilmektedir.

2 — Bu daire kendisinin vefat ettiği andaki durumunu aynen taşımaktadır. Bir tek eşyanın, kitabın, resmin veya hatıranın yeri değişmemiştir.

3 — Bu daire aynı zamanda, sayın Ankara Belediyesinin büyük kadirşinaslık göstererek, babamızın ismini verdiği, Şevket Süreyya Aydemir Caddesinde bulunmaktadır.

4 — Rahmetlinin büyük değer verdiği kitaplığı, toplayıp yararlandığı belgeler, tanzim ettiği dosyalar elbette ki sadece ailesinin değil, yakın ve muhterem dostlarının ve aziz milletimizin malıdır. Bu bakımdan ne şekilde hareket edeceğimiz hususunda sükûnetle karar verme durumundayız.

5 — Babamızın bahsi geçen ve bir mabet gibi muhafaza ettiği mahaltesini, kendi elleriyle düzenlediği şekliyle ve tüm hatıralarıyla, her zaman görebilir ve acımızı paylaşabilirsiniz.»

Aydemir ailesinin babalarının anısına karşı gösterdikleri ilgi beni duygulandırdı. Bir gün Aydemir'in Ankara'daki evini görmek isterim. Ölümden sonra bir kez daha ölen nice büyük kişilerimiz var! Nice yazarlarımızın ardından bütün kitapları, yazıları, notları ortadan kaldırılmış, acımasız, değerbilmez kimselerin eliyle yağmalanmıştır. Aydemir tümüyle böyle bir yıkıma uğramamış. Buna sevindim. Ne var ki Umurbey'deki evin, o evdeki bir takım eşyaların, kitapların yok edildiği, satıldığı da acı bir gerçek...

«Körfez» gazetesinde Kadri Güler, bu konuda bakın ne yazmış: «Geçen hafta Umurbey'deki talan olmuş evini gezerken hep o habacın kişiyi düşündüm. Evinde büyük bir kitaplığı varmış. Şimdi Orhangazi'de bakkalarda ve bir kitapçıda... Büyük bir çoğunluğu da yağmalandı. O anı dolu ev hayırsız bir evlat tarafından acı bir duruma getirildi. O büyük kişiye bir parça saygı gerekirdi oysa. Yakınlarından hep ilgi bekledik, ama el uzatan olmadı. Umurbey'e Bayar kitaplığının yanında bir de Şevket Süreyya kitaplığı veya müzeal yapılamaz mıydı?»

Umurbey'deki eşyalar, kitaplar, yazılar, belgeler, Orhangazi bakkallarında ve kitapçularında imiş!.. Neyse, yine de sevinmemiz gerek hiç değilse Ankara'da bir evi, bir kitaplığı duruyor diye.. Değerlilik örnekleri veren eşler, hayırlı evlatlar da var diye... Bu da bir avuntudur. Aydemir ailesine yazıma gösterdikleri ilgiden ötürü teşekkür ederim.

